

Jonavos Justino Vareikio progimnazija

Pagalbos mokiniui galimybės, esant rašymo sunkumams

Rekomendacijos tėvams

Parengė
logopedė metodininkė E.Ruckienė
pagal Neringos Palaimienės
seminaro
"Rašymo sutrikimų priežastys
ir pagalbos galimybės
dirbant su pradinių klasių mokiniais"
medžiaga

- ♦ mokyti diferencijuoti garsus pagal jų akustinius požymius: ilgumą - trumpumą, skardumą - duslumą, kietumą - minkštumą;
- ♦ dirbti taip, kad mokinys garsų diferencijavimo klaidų nedarytų. Tikslas - įspėti klaidą, o ne jau padarytą klaidą ištaisyti;
- ♦ mokant naują raidę, pastebėti jau išmoktų raidžių elementus ir koks naujas elementas šią raidę skiria, kuri reikia įsidėmėti;
- ♦ dėlioti raides iš įvairių elementų; rekonstruoti raides, skaičius, iš vienu padarant kitas;
- ♦ tekste paryškinti svarbūs elementai, painiojamos raidės pažymėtos skirtingomis spalvomis, skiemenys parašyti skirtingomis spalvomis, žodžiai suskirstyti skiemenimis.

Mokant nurašymo laikytis nuoseklumo:

- ♦ žodį, sakinį garsiai skaito suaugusysis,

- ♦ garsiai vieną ar du kartus skaito mokinys,
- ♦ priminti, kaip žymimos sakinio ribos, aptariamoms ir/ar pažymimos sunkesnės rašybos žodžių vietos, galūnės ir pan.;
- ♦ skaito ir rašo, tardamas tą garsą, kurią raidę rašo; kitas būdas—sakinį uždengia ir rašo pats arba diktuoja suaugęs;
- ♦ parašius, sakiny atidengiamas ir tikrinama, taisomos klaidos.
- ♦ gali nurašyti skaitydamas po žodį ar jo dalį, kelis žodžius. Svarbu, kad mokinys pats sau diktuoja, parašęs skaito ir tikrinasi, ar nėra klaidų (lygina su žodžiu vadovėlyje).

Rašant diktantus:

- ♦ leisti mokiniui garsiai tarti rašomo žodžio garsus ar skiemenis. Susidarius įgūdžiui, savaime pereinama prie rašymo, dalyvaujant tik rankos motorikai;

- ♦ labai svarbus žodžių skirstymas skiemenimis, kai tuo pat metu reikia ir tarti, ir ploti ar subelsti, treptelėti;
- ♦ pravartu turėti taisyklių, dvibalsių, įsidėmėtinos rašybos žodžių atmintinę;

Kai diktuojant parašomas visas tekstas arba keletas sakinių, klaidas galima taisyti taip:

- ♦ nurodyti, kokios rūšies klaidas mokinys turi rasti ir ištaisyti (pvz., "patikrink, ar pažymėjai sakinio ribas - sakinį pradėjai rašyti didžiąja raide, o sakinio pabaigoje parašei tašką/klaustuką/šauktuką"; "patikrink, ar parašei didžiąja raide vardus, miestų pavadinimus..." ir pan. Reikalingą rašybos taisyklę galima prašyti, kad prisimintų ir įvardintų pats mokinys. Jei nesiseka, galime padėti;
- ♦ galima nurodyti, kiek tos rūšies klaidų reikia rasti ir ištaisyti;

- ♦ jei nesiseka rasti klaidų tekste, klaidas žymime paraštėje. Taip mokinys mato, kurioje eilutėje kiek klaidų reikia ištaisyti.

Atrenkamasis rašymas:

- ♦ mokinys nurašo ne visą tekstą, o gauna konkrečią užduotį, pvz., "rask ir nurašyk 5 žodžius su dvibalsiais", "rask ir nurašyk žodžius su minkštumo ženklų", rask ir nurašyk žodžius, kuriuos visada rašysi didžiąja raide" ir pan.;
- ♦ jei nurašomas tekstas arba keletas sakinių, užduotis gali būti pažymėti, paryškinti, pvz., "nuspalvink žodžių, atsakančių į klausimą ką veikia? , galūnes", "pabrauk žodžius su dvibalsiais" ir pan.;
- ♦ suaugęs diktuoja sakinį, o mokinys užrašo tik nurodytus atvejus, pvz., "rašyk tik žodžius, atsakančius į klausimą ką?" ir pan.

JEI PASTEBĖJOTE,
KAD JŪSŲ VAIKAS PATIRIA
SUNKUMŲ, ARBA TURITE
KLAUSIMŲ, NEDELSDAMI
KREIPKITĖS PAGALBOS
Į SPECIALISTUS.